

Sarajevo, 13.06.2016. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
06.06.2016.- 10.06.2016.

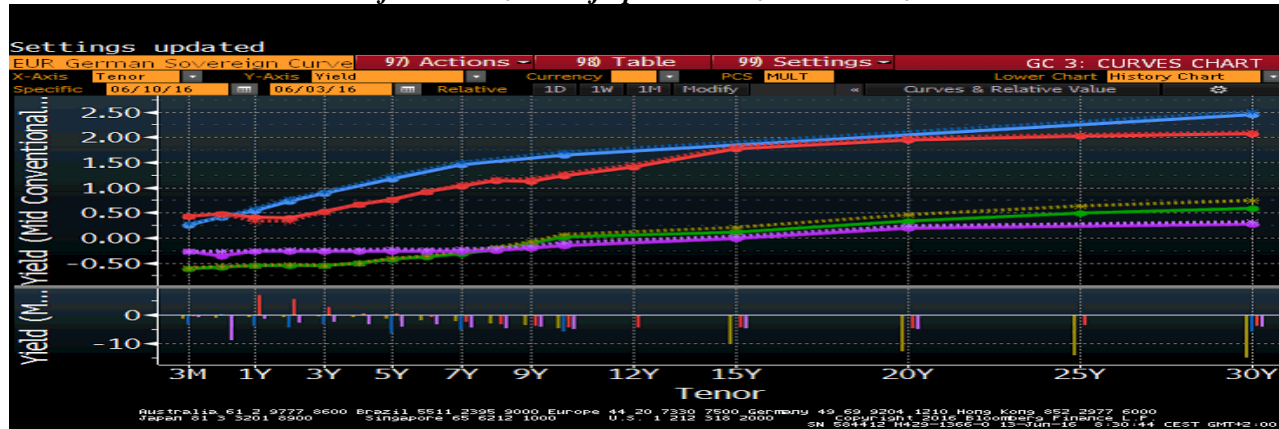
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan						
	3.6.16	-	10.6.16	3.6.16	-	10.6.16	3.6.16	-	10.6.16	3.6.16	-	10.6.16				
2 godine	-0,54	-	-0,54	→	0,77	-	0,73	↘	0,34	-	0,39	↗	-0,23	-	-0,27	↘
5 godina	-0,41	-	-0,43	↘	1,23	-	1,17	↘	0,76	-	0,76	→	-0,22	-	-0,26	↘
10 godina	0,07	-	0,02	↘	1,70	-	1,64	↘	1,28	-	1,23	↘	-0,10	-	-0,14	↘

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	3.6.16	-	10.6.16	
3 mjeseca	-0,604	-	-0,618	↘
6 mjeseci	-0,574	-	-0,586	↘
1 godina	-0,529	-	-0,538	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD-a (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 10.06.2016. godine (pune linije) i 03.06.2016. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

Prema prognozama Svjetske banke, očekivanja globalnog ekonomskog rasta su smanjena za ovu godinu na nivo od 2,4% sa prethodnih 2,9%, koliko je navedeno u januarskim prognozama ove institucije. Kao razloge za ovakva očekivanja, iz Svjetske banke navode konstantno niske cijene dobara, nizak nivo tražnje u naprednim ekonomijama te slaba kretanja tokova kapitala. Za narednu godinu iz Svjetske banke očekuju globalni nivo rasta od 2,8%, a u 2018. godini rast od 3,0%.

EUROZONA

ECB je tokom protekle sedmice zvanično započela svoj program kupovine korporativnih obveznica kompanija iz eurozone, kako bi ubrzala privredni rast i podstakla inflaciju u eurozoni. Prema programu kupovine korporativnih obveznica, ECB će kupovati obveznice denominirane u EUR s rokovima dospelja od šest mjeseci do 30 godina. Predsjednik Deutsche Bundesbank g. Weidmann je izjavio da bi duži period niskih kamatnih stopa ECB-a mogao uticati na iznenađni rast premije za rizik i da kreatori monetarnih politika treba da uzmu u obzir implikacije po finansijske neravnoteže, te da o istom treba voditi računa prilikom donošenja odluke o visini kamatnih stopa, kako bi neželjene posljedice bile izbjegnute.

Prema prognozama Svjetske banke, za privredu eurozone se tokom ove godine očekuje rast od 1,6%, a isti nivo rasta se očekuje i u narednoj godini, dok se tokom 2018. godine očekuje usporenje na nivo od 1,5%.

Iz Ministarstva privrede Njemačke je saopšteno da je njemačka privreda zabilježila zadovoljavajući početak drugog kvartala, ali da je vjerovatno da je tempo privrednog rasta usporio u periodu april-juni. Za cijelu tekuću godinu Vlada očekuje rast GDP-a od 1,7%, što je jednako prošlogodišnjem privrednom rastu.

Prinosi obveznica eurozone dužeg roka dospijeaća su tokom protekle sedmice bilježili pad, pri čemu su zabilježeni novi rekordno niski nivoi desetogodišnjih obveznica Njemačke. Približavanje datuma održavanja referenduma u Velikoj Britaniji o napuštanju ili ostanku u EU utiče na povećanu potražnju za sigurnijim investicijama.

Holandija je emitovala tromjesečne (-0,525%) i šestomjesečne (-0,526%), Francuska tromjesečne (-0,493%), petomjesečne (-0,493%) i jednogodišnje (-0,497%), a Italija jednogodišnje (-0,122%) trezorske zapise. Holandija je emitovala šestogodišnje obveznice (-0,233%), a Njemačka dvogodišnje obveznice (-0,55%).

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ	JUN	7,0	9,9	6,2
2.	GDP – EZ (kvartalno)	I kvartal	0,5%	0,6%	0,4%
3.	Fabričke porudžbine – Njemačka (G/G)	APR	0,6%	-0,5%	2,4%
4.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G)	APR	1,0%	1,2%	0,4%
5.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G)	APR	1,0%	1,9%	-0,8%
6.	Industrijska proizvodnja – Finska (G/G)	APR	-	2,1%	-1,8%
7.	Industrijska proizvodnja – Španija (G/G)	APR	2,4%	2,7%	2,9%
8.	Industrijska proizvodnja – Italija (G/G)	APR	1,0%	1,8%	0,5%
9.	Bilans budžeta – Francuska (u milijardama EUR)	APR	-	-56,5	-27,5
10.	Bilans budžeta – Belgija (u milijardama EUR)	MAJ	-	-12,49	-9,94
11.	Stopa inflacije – Njemačka	MAJ	0,0%	0,0%	-0,3%
12.	Stopa inflacije – Holandija	MAJ	-	-0,2%	-0,2%
13.	Stopa nezaposlenosti – Italija (kvartalno)	I kvartal	11,6%	11,6%	11,6%

SAD

Prinosi američkih obveznica su tokom protekle sedmice zabilježili smanjenje od 4 do 6 baznih poena u odnosu na prethodnu sedmicu pod uticajem povećane tražnje za sigurnijom finansijskom aktivom i očekivanjima o zadržavanju referentne kamatne stope FED-a na nepromijenjenom nivou. Američki dionički indeksi, koji su sredinom protekle sedmice povećani blizu rekordno visokih nivoa, krajem sedmice bilježili su smanjenje pod uticajem špekulacija da bi FOMC-ovi zvaničnici, upravo zbog straha od deflacije, mogli zadržati referentnu kamatnu stopu u trenutnom rasponu od 0,25% do 0,50%.

Predsjednica FED-a gđa Yellen je u govoru održanom početkom protekle sedmice navela da je prilično uvjerena u ekonomski rast SAD-a, koji omogućava povećanje referentne kamatne stope, iako se ova privreda suočava sa značajnim neizvjesnostima koje mogu da utiču na njene privredne izgleda. Gđa Yellen je izjavila da su nedavno objavljeni razočaravajući podaci sa tržišta rada zabrinjavajući, ali da ne treba toliko pažnju posvećivati samo jednom izvještaju. Iako ona nije jasno precizirala kada bi moglo doći do povećanja referentne kamatne stope, sudeći prema njenoj retorici, ekonomisti su procijenili da će FOMC na junskom sastanku vjerovatno biti suzdržan od povećanja referentne kamatne stope. Ipak, ako se pokaže da je slabljenje tržišta rada privremenog karaktera, postoji mogućnost povećanja kamatne stope na julskom sastanku. Gđa Yellen je, takođe, izrazila zabrinutost zbog dešavanja u kineskoj privredi i zabrinutost zbog potencijalnog izlaska Velike Britanije iz Evropske unije. Sastanak FOMC-a se održava sredinom ove sedmice, zbog čega su ostali zvaničnici ove institucije tradicionalno bili suzdržani od davanja izjava o budućnosti monetarne politike FED-a.

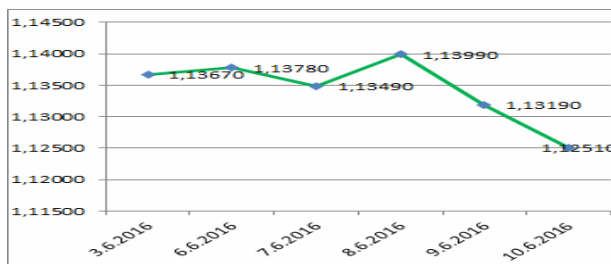
Sudeći prema kretanjima fjučersa na referentnu kamatnu stopu FED-a, vjerovatnoća da će FED na junskom sastanku povećati referentnu kamatnu stopu trenutno iznosi 0%, na julskom 17,6%, a na septembarskom 32,2%. Prema prognozama Svjetske banke, tokom ove godine se očekuje rast američke privrede od 1,9%, što je rezultat slabljenja američkog energetskog sektora i smanjenja izvoza iz SAD-a. Tokom naredne godine očekuje se rast od 2,2%, a za 2018. godinu rast od 2,1%.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Produktivnost nefarmerskog sektora	I kvartal	-0,6%	-0,6%	-1,0%
2.	Indeks troškova zaposlenih	I kvartal	4,0%	4,5%	
3.	FEDov pokazatelj uslova na tržištu rada	MAJ	-0,8	-4,8	-3,4
4.	Obim potrošačkih kredita (u mlrd USD)	APR	18,00	13,42	28,38
5.	Mjesečno stanje budžeta (u mlrd USD)	MAJ	-56,00	-52,51	106,45
6.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	4. JUN	270.000	264.000	268.000

USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/USD smanjen sa nivoa od 1,1367 na nivo od 1,1251, što je na sedmičnom nivou smanjenje od 1,02%.

Graf 2: Kretanje kursa EUR/USD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Protekla sedmica u Velikoj Britaniji je obilježena špekulacijama o rezultatu referenduma koji će biti održan 23. juna. Ankete ICM i YouGov su pokazale da je kampanja koja podržava Brexit dobila na prednosti za oko 4% do 5%. Ovi podaci su podstakli deprecijaciju GBP. Poslovni sekretar Sajid Javid je upozorio da bi napuštanje EU moglo da kompanije Velike Britanije košta oko 34,4 milijarde GBP, što bi se reflektovalo kroz necarinske barijere, koje bi došle kao rezultat napuštanja jedinstvenog tržišta. Prema njegovom mišljenju, unutar jedinstvenog tržišta može se garantovati kontinuirani rast zaposlenosti, veće šanse za mlade, kao i veće investicije u javnom sektoru, te novi trgovinski sporazumi na globalnom nivou.

Banke u Velikoj Britaniji su tokom maja reducirale izloženost ka aktivi koja je denominirana u GBP. Ovo je najveće smanjenje zabilježeno od finansijske krize, odnosno od januara 2009. godine, prema podacima koje je objavila BoE. Ranije je Sky News objavio vijest da su banke, na mjesečnoj osnovi, smanjile izloženost u GBP aktivi za GBP 59 milijardi, što bi moglo biti podstaknuto volatilnostima na tržištu zbog referenduma. Guverner BoE g. Carney je upozorio da bi posljedice Brexita mogle uključiti i ulazak u "tehničku recesiju" koja znači negativan GDP u dva uzastopna kvartala. Krajem protekle sedmice, kao rezultat špekulacija očekivanja referenduma i očekivanja da bi BoE mogla ublažiti monetarnu politiku, prinosi na desetogodišnje obveznice Velike Britanije su smanjeni na rekordno nizak nivo od 1,20%.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Halifax cijene kuća (M/M)	MAJ	0,30%	0,60%	-0,8%
2.	Industrijska proizvodnja (G/G)	APR	-0,40%	1,60%	-0,20%
3.	Radnointenzivna proizvodnja (G/G)	APR	-1,50%	0,80%	-1,90%
4.	NIESR procjena GDP-a	MAJ	-	0,50%	0,40%
5.	Trgovinski bilans (u mlrd GBP)	APR	-11,10	-10,53	-10,65
6.	Aktivnost građevinskog sektora (G/G)	APR	-4,80%	-3,70%	-4,50%

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EUR/GBP je bilježio rast sa nivoa od 0,78291 na nivo od 0,78904, dok je kurs GBP/USD smanjen sa nivoa od 1,4518 na nivo od 1,4257.

JAPAN

Finalni podaci za prvi kvartal tekuće godine, objavljeni prošle sedmice, pokazali su da je privreda Japana u ovom periodu zabilježila očekivani rast od 0,5%, što je bolji podatak od prethodne kontrakcije (-0,4%). Uprkos pozitivnim podacima o rastu japanske ekonomije i dalje postoji zabrinutost zbog slabe potrošnje i izvoza. Dok kreatori monetarne politike BoJ ne očekuju značajnije promjene u monetarnoj politici u naredna dva mjeseca, neki tržišni analitičari smatraju da bi eventualno povećanje referentne kamatne stope od strane FED-a uticalo i na odluke BoJ. U svojim izjavama protekle sedmice japanski premijer g. Abe je najavio objavljivanje dodatnih ekonomskih mjera ove jeseni, dok su ekonomski analitičari zabrinuti da će njegov necjelovit pristup politici uticati na nedovoljnu alokaciju novčanih sredstava, namijenjenih za smanjenje pada populacije i podsticanje privrednog rasta.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

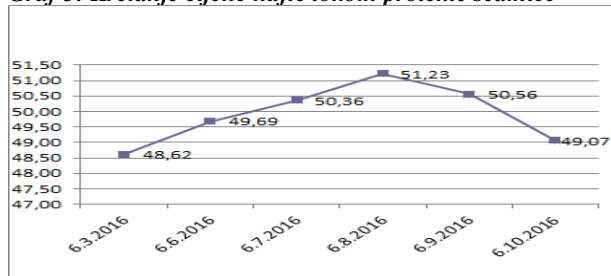
	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP (Q/Q) F I KVARTAL	0,5%	0,5%	-0,4%
2.	Tekući račun (u mlrd JPY) APR	2.303,0	1.878,5	2.980,4
3.	Trgovinski bilans (u mlrd JPY) APR	919,0	697,1	927,2
4.	Zvanične rezerve (u mlrd USD) MAJ	-	1.254,0	1.262,5
5.	Vodeći indeks P APR	100,7	100,5	99,1
6.	Koincidirajući indeks P APR	112,7	112,2	110,2
6.	Monetarni agregat M2 (G/G) MAJ	3,3%	3,4%	3,4%
7.	Monetarni agregat M3 (G/G) MAJ	2,7%	2,8%	2,8%
8.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G) MAJ	-4,2%	-4,2%	-4,2%
9.	Indeks uslužnog sektora (M/M) APR	0,6%	1,4%	-0,5%
10.	Mašinske porudžbine (G/G) APR	-1,8%	-8,2%	3,2%
11.	Porudžbine mašinskih alata (G/G) P MAJ	-	-25,0%	-26,3%

JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/JPY zabilježio smanjenje sa nivoa od 121,09 na nivo od 120,38. JPY je blago deprecirao u odnosu na USD, te je kurs USD/JPY povećan sa nivoa od 106,53 na nivo od 106,97.

NAFTA I ZLATO

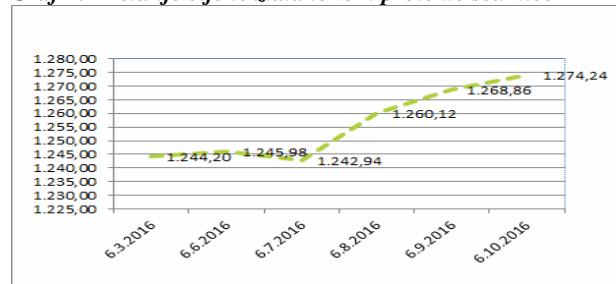
Na otvaranju njujorške berze nafte u ponedjeljak cijena nafte je iznosila 48,62 USD (42,77 EUR) po barelu. Cijena ovog energenta je početkom protekle sedmice bilježila rast pod uticajem informacija o militantnim napadima u Nigeriji, koji bi se mogli odraziti na proizvodnju nafte u ovoj zemlji. Nigerija proizvodi oko 1,5 miliona barela nafte dnevno. Uticaj na rast cijene nafte imalo je i objavljivanje izvještaja da su u sedmici ranije smanjene američke zalihe nafte za 3,2 miliona barela. Tokom trgovanja u srijedu cijena nafte je povećana na najviši nivo u posljednjih 11 mjeseci. Investitori su tokom trgovanja u četvrtak vršili neto prodaju ovog energenta sa ciljem realizacije profita, što je uticalo na smanjenje cijene nafte. Objavljivanje informacije o povećanju broja aktivnih bušotina u SAD-u, drugu sedmicu zaredom, tokom trgovanja u petak uticalo je na smanjenje cijene ovog energenta. Na zatvaranju tržišta u petak cijena nafte je iznosila 49,07 USD (43,61 EUR) po barelu, a na sedmičnom nivou je povećana za 0,45 USD, odnosno 0,93%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.244,20 USD (1.094,57 EUR). Posmatrano na sedmičnom nivou, cijena ovog plemenitog metala je tokom protekle sedmice bilježila rast od 30,04 USD, odnosno 2,41%, na najviši nivo u protekle tri sedmice, odnosno na nivo od 1.274,24 USD (1.132,56 EUR), koliko je zabilježeno na zatvaranju tržišta u petak. Najvažniji faktori koji su podstakali rast cijene ovog plemenitog metala bili su aprecijacija USD i špekulacije o tome da FOMC neće povećati referentnu kamatnu stopu na ovosedmičnom sastanku. Sudeći prema kretanjima fjučersa na ovu kamatnu stopu, malo je vjerovatno da će do povećanja doći i na julskom sastanku. Ovakav stav investitora je posljedica nedavnog objavljivanja razočaravajućih podataka o značajnom usporenju rasta broja zaposlenih po sektorima u SAD-u. Potencijalni izlazak Velike Britanije iz EU je još jedan od faktora koji značajno utiču na rast tražnje za sigurnijom aktivom.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremlili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CB BiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.